

מסורת הש"ס

(א) מנחות פג., ט (ל)נקמן קרי. ושי"ן א. (א)סוכה נ: יבמות מו. סא: סוריות ו: מנחות יט. פב. ממורה טו: יח: יפה לו: ירוש' תרומות פ"ב ה"א, (ד) לעל סח: (מנחות פג.), מנחות פג. כל הסוגיא, (ו) ועי' בנחמות] רע"ז ער., (ז) ועי' תו' לעיל נ ד"ה (ח) ת"כ צו פ"ט ה"א, (ט) וימא ג: מנחות פג. חולין כב., (י) ת"כ אחרי פ"ב ה"ב, (יא) ר"ה ה.ו. שי"ן, (יב) לעל כד: מנחות י. פג. חולין כב., (יג) לעיל כד: חולין כב., (יד) ועל פו., (טו) שייך קדש, (טז) ויקרא כב כ, (יז) ע"כ שייך לעיל, (יח) ת"כ ויקרא גרבה פרש' יד ה"ה, (יט) ועי' תו' בספריו סה. ד"ה ילא].

הנהרות הב"ח

(א) גבי' מה טחלת מקדשת צבולע ק"ף כל מקדשת: (ב) רש"י ד"ה (בנעזר הקדוש) ויש צבגות וכו' לקמן בשמעין מה שלמים וכו' חילף משלמים דהסב בסניו שלמים גמי וזו הסד' ואמ"כ טחלת אלא ספק: (ג) ד"ה מה טחלת וכו' מיבלע אכל' ואת ל' נמקת: (ד) ד"ה מה אשם וכו' לא ה"ל למקף דכלול הוא ולא מצינו למימר אף כל שאין שפיר ושליא קדשו בו דלא לעולה וכו' גבי אכילת זכיס קדשי קדשים הוא אבל שלמים קדשים קלים הוא הילכך מהתם: (ה) ד"ה קף כל ואפילו עולה ומיעזר לו הא מהטאת גמי הוא מלי. י"ב ע"כ פסו זה דשמעתין ה"ל:

גליון הש"ם

גבי' דקריה. לשון זה ג"כ לעיל דף עט ע"ב:

שינויי נוסחאות

[א] ל"ל מקדשת. וכן בטמון (שי"ט): [ב] צ"כ"ג מוטב דאיירי דשמו קאריה. ובמנחות (פג ע"ג) משה דבישר אבב דשמו קריה. ועי"ג צ"כ"ג דבשר כולע טפי לפי שהאז סח: [ג] צ"כ"ג כלן המשך הסוגיא כלעיל פו ע"ג סבר לה וכו' עד יתיירא כתיב: [ד] כלן חסד דידור אף כל אן נאכלים אלא לזכרי כהונה. ושלמים דהאי קרא בכבש עזרת קאי דקדשי קדשים ניהו ככל הכתובים במקרא דה (יש"ט): [ה] טע"מ נוסף ואע"ג דובתי' שלמי ציבור לא תיב חתם אשם וקדשו בו. ועי' אג"מ אג"מ הקדוש: [ו] ל"ל דהיינו כבש (שי"ט): [ז] ל"ל מנחה (שי"ט): [ח] קדשו בו (כתתי' ושי"ט): [ט] כהנשי' שילול ופ"י: [י] ל"ל קדש און (שי"ט): [יא] ל"ל קדש (שי"ט): [יב] ל"ל וגמירין (שי"ט): [יג] מקדושה והקריבה לעיל (שי"ט): [יד] מותר בשמן בשריפה (כתתי' ושי"ט): [טו] והקריב אחד מזה והשני נותר בו (כתתי'): [טז] ס"ף מפגליו את הלהם דהא בכבש עזרת כתיב וכתי' אקאן ואע"ג חשב חובב אף הלהם מופגל אף כל שבא דבר אחר עמו הדבה מפגלו כגון איל נזיר שרוא טעון להם וכן תורה ומשום הכי יליף (משלמים משום דיעקב פיגול ביה כתיב (כתתי' ושי"ט): [יז] ל"ל ביה כתיב (שי"ט): [יח] פ"י מחלת (שי"ט): [יט] דכתיב ביה (לשי' ושי"ט): [כ] דכתיב ביה (לשי' ושי"ט): [כא] לכהן (ל"ל) (כתתי') אשר יכפר בו לו יהיה (כתתי' ושי"ט): [כב] ל"ל במאן (שי"ט): [כג] בביתא בפקי בהמה (שי"ט): [כד] כלן סג"ד (ומה"ד מפגליו ומתפגליו (ומכ"י ובשי"ט): [כה] ופ"י: [כז] ובסוף התורה כל"ל (שי"ט): [כח] תיבות באשם וכו' עד מותרין לתת גנשי' לפניו ומסו' מנחות ס:

דם הטאת פרק אחד עשר ובהים

מה שלמים מפגליו ומתפגליו הא נמי מילף משלמים דהתם ^(א) נמי שלמים בכיני הוו: ^(ב) אלא ספין. לשחיטה לאפוקי לור וקנה דכלי שרת בעינן: ^(ג) מאי היא. הי מניייהו יליף לאכול לזכרי כהונה ממנה: **בדש הקדשים חאלגנו**. בויקה קרה כתיב ^(ד) וקדש יהיה לך דכתיב כסיפיה

דקרא ימירא הוא למילף שלמי לזיבור וכבשי ^(ה) עזרת דכתיב זהו ^(ו) קדש יהיו לה' לכהן ^(ז): **מה הטאת מקדש צבולע נו'**. ואף על גב דבמנחה נמי כתיב (ויקרא ו) כל אשר יגע צהס יקדש לחטאת צבולע לאטריך לאקושינהו למימר לא איתקיש למנחה אלא לענין זכרי כהונה אבל לענין צלוע דמנחה ^(ח) דוקא דרכיכא ^(ט) למיבעל אבל שאר קדשים לא: **מה אשם אין שפיר ושליא קדוש** ^(י). דהא זכר הוא ואין לך לומר צחלב ושמי כליות שלו שאף של שליא ^(יא) שזמעייו משמע, קף הצאים נקבות כגון טחאת ושלמים אין שפיר ושליא קדוש צהן ואין חלב ושמי הכליות של שליל שזמעינהו קריבינן. ומעולה לא ה"ל לניקף דכליל היא ^(יב) ואף כל שאין ^(יג) שפיר ושליא קדוש צו לא מני למימר ללאו לעולה דמדינת להו שהרי זכרי שאר הצבא אין קרב. ואכילת זכרי כהונה לא יליף מחטאת ואשם כדיליף ממנחה דתקשה לך אמאי אקשינהו למנחה לילפו זכמי שלמי לזיבור מאשם וחטאת משום דכתיב בתרוייהו גבי אכילת זכרים הוא קדשי ^(יד) קדשים הוא הלכך מהתם לא מני ילפי אי לא מהיקשא דמנחה: וולדות הסהוס **קדשים בהוייתן אין קדושים**. כשנולדים הן קדושים ולא זמעי אינו וגמרי ^(טו) מאשם: **ודנין אפשר משאי אפשר**. נקבות מזכרים וגמרי לא מני למעוטינהו מקדשים ^(טז) להקריצם דכתיב רק קדשיך אשר יהיו לך ואמר מהתורות אשר יהיו לך אלו הוולדות ומאשם גמירין דזמעי אמן מיהא לא

קדיי אלא בהוייתן כדכתיב אשר יהיו: **מה מלואים מותרין בשריפה**. ולא היו בעלי חיים צמותיהן דמלואים שהרי קרבן צבור היו ולא הופרשו שנים לאחריות וגם לא אבד אחד מהם והפריש אחר תחתיו ונמלא הראשון: **אף כל הפקדים מוסריהן** ^(יז) **בשריפה ואין בעלי חיים צמותיהן**. שאם היו בעלי חיים צמותיהן כגון יחד שהפריש שני קרבנות לאחריות חובתו שאם יאבד האחד יתכפר בשני או אם הפריש קרבן ואבד והפריש אחר תחתיו ונמלא הראשון והקריצו ^(יח) את האחד מזה ואת השני נותר אין נותר זה בשריפה כתיב נותר של מילואים: **מפגלים** ^(יט). את הנסכים שאם חישב צוצה אף הנסכים מפוגליו ומש"ה יליף משלמים דיעקב פיגול כתיב ^(כ) זהו: דקריה. טרישטריט"ט ^(כא) צלע". מתוך שהצבר עב נכנס צחוכו השומן בעומקו: **טהאת**. צאה ציוס דכתיב (ציוס) צפר יהי"ב (ויקרא ט) כי ציוס היה יכפר עליכם: **וציזו הימנית**. דכתיב ^(כב) אצבע וכהונה ואמר מר לעיל (דף כד:) כ"מ שנאמר אצבע וכהונה אינו אלא ימין: **מדרכה צר צר חנה נפקא נו'**. וקס"ד או אצבע או כהונה ואין לך צבל אלו שלא נאמר כהן בהקרבנות: **כר"ש**. צפ"ב (שם) כהונה צעי אצבע ובחטאת תרוייהו כתיב ולקח חכהן מנדס החטאת בצאצבעו: **מה אשם עלמוסוי מותרין**. לעשות עולה כליס איני שמעתי שהרי נאכל לכהנים ונותר בעצמות לא שייך אלא בדבר הנאכל: **אף כל ואפי' עולה**. ומיעיב ^(כג) לי הא נמי מחטאת הוה מני יליף ונראה בעיני דמלו יהיה ימירא נפקא ליה בצאס דכתיב ציה (ט) (לכהן ^(כד) לו יהיה:

דם

יילף ולמה איכתוב אשם ועוד דבפרק המוצח מקדש (לעיל דף פו.) דריש מג"ש נאמר בצאס לו יהיה ונאמר בעולה לו יהיה וקאמר דמופני מה אשם עלמותיו מותרין אף עולה כו' והשתא תפוק ליה מהיקישא דהכא ויל"ג ג"ש כיון דלא אינטריכא היקישא דהכא אלא לאגמורי בעולה ויש לומר כיון דשאר קרבנות כריכי כל חד לתלמיה דמפרש הכא לא יעלף מינייהו דבר אחר שזינו ל"ל צבל הקדשים רק בעולה וכי האי גוונא פירשנו לעיל (דף יז: ב' גדי' מה) גבי מנחה דילפינן מיניה זכרי כהונה ולא ילפינן מחטאת ואשם ולפי"י זה האי תנא לית ליה דרשא דשפיר

צח.

איכא דנפקא ליה מהבא בו'. עוד יש תנא שלישי צפרק אזיחו מקומן (לעיל דף נה.) דלאמר אלא היקישא למאי אתא מה טחאת לזכרי כהונה אף זכמי שלמי לזיבור לזכרי כהונה והא דלא מייתי לה הכא משום דסוגיא דשמעתא היא ולא משכח לה ברייתא צהדיא: **מה הטאת מקדשת בבזוע בו'**.

הא דלאמרין צפרק גיד הנשה (חולין דף טז:) לא נלרכה [אלא] לטעם כעיקר דבקדשים אסור והכא שרי [ופריך] וליגמר מינה גלי רחמנא גבי טחאת כל אשר יגע בצשרה יקדש משמע דפשיטא ליה דשאר קדשים ילפינן מחטאת היינו מהיקשא דהכא: **אף ב' אין שפיר ושליא קדוש בו**. פירש בקונטרס ואין חלב ושמי כליות של שליל שזמעייה קריבינן וקשה דהוה ליה לתנא לפרושי חלב וכליות של שפיר ושליא כמו שילה צהמה המקשה (חולין דף עה.) הג"י ועוד דמשמע מתוך פירושו דדוקא חלב ושמי כליות הוא דאין קדושינן ילקרב אבל הוולדות גופן קדושינן הן ואי"ל לומר כן דתינא תמורה (דף יא.) השוחט את החטאת ומלא צה צו ד' נאכל לכל אדם וצבל מקוס ולעולס ומוקי לה לתנא ^(כז) דלית ליה בהוייתן כל לאכל לזיס וליא, כדלמרינן לו דשם פקולה מפלגא ואם כפרה יאכל חמורו שבה: אף כל מקדשת בבזוע. שאם צלע קרנן קל מן החמור קדוש משהו, או קרנן ענן מן הפסול פסול כמשהו: מה אשם אין שפיר ושליא קדוש בו. דלעולס לא יאכל צאס שפיר ושליא, דכל אשמות זכריס הם: אף כל. קרבנות שנאלו כמקן שפיר ושליא אין קדושים (מנחות פג. כתתי' בהוייתן. לזכי נקט לשון בהוייתן משום הא ולדות קדשים קדושים נפקא לן צפ"ק בדרבותו מיהו לך, דכתיב רק קדשיך אלו הממונות, שאם יהיו לך אלו הולדות (מנחות פג ובריותה כג. ובעי"ז לקטו ק"ד) ודנין אפשר. שאר קרבנות הנאים נקבה ואפשר להיות לה מחטאת שפיר ושליא: משאי אפשר. מאשם זכר הוא: מה מלואים מותריהן בשריפה. דמתיי' וסו יזמר מבשר המלואים וגי: ואין בעלי חיים במותריהן. שלא מניט שריפה בתלואים אלא בצבר לאחר שחיטה: אף כל. קרבנות: מותריהן. שמיכות חוק לזמן אכילה: בשריפה. ואתחלתא ואשם דאשטלים מביעי בשפיפה כהדיא: ואין בעלי חיים במותריהן. כגון אם הפריש שני קרבנות לאחריות, או קרבן מעובדת הוי השני מותר (מנחות פג. כתתי' ושי"ט): אף אם הפריש ב' מחטאת לאחריות ומכפר באחד מהן אף השני לאיזר אלא יעשה עד שמתאפס בו: מה שלמים להתפגל מתמת עבודת מתייחס, מפגליו ומתפגליו פיגול טהב צ', אלא מתמת כהניס וממת סקן משי' וממת נסכים שחס מתייין את עמלם ואין סהס שרייסי להתפגל מתמת עבודת מתייחס, שאון פיגול טהב צ' (ע"כ) מה מנחה מקדשת בבזוע. דכתיב ציה נמי כל אשר יגע צהס יקדש, ואמרין כתיב יבול אפילו לא צלע, מ"ל בה עד שזיבע, ויהי נמי דשאר מני לתמנר מחטאת, אלא דסלי קדש דריש מכל חד מילתא, ומיעיב ליה טחאת דלרכא אחריאל: ואיצטריך למכתב בו'. דמקדשין צבולע

תנא דדריש לה מדכתיב ואם האכל יאכל מבשרי זבח שלמינו מה שלמים מפגלים ומתפגליו כו' וכן צפרק צ"ש (לעיל דף מד.) דדריש לה נמי מההוא קרא מה שלמים מיוחדין שיש להם מתיירין צין לאדם צין למוצח ^(כח) מפגליו ומתפגליו פ"י צקונטרס מפגליו את הנסכים אם חישב צוצה ובתנס דקח דהוה מני למימר שהדס מפגל את הצבר והצבר עלמו מתפגל: **מה הטאת אינה באה אלא מן החולין בו'**. תרמי דריש מחטאת דכבר דרש נמי מה טחאת מקדשת צבולע: **בדי נסבה ואי בעית אימא סבר ד'ה בר'ש בו'**. הכא מסיק להני מרי שניויי אבל צסוף המורה (מנחות דף פג.) משני כרי נסכה לחודה וצפ"ק דחולין (דף כד.) משני כהונה צעיא אצבע כו' ותו ^(כט) ונראה דלמאי דאמר לעיל (דף ג.) דבר הלמד בג"ש אינו חוזר ומלמד צהיקש ל"ל הכא ^(ל) (וצפ"ק דחולין) כדי נסכה דלאצע דטחאת גופייה ילפינן בג"ש דמנורע דהיינו ימין לעיל כפ' צ' (דף כד:) וצפ"ק דמנחות (דף ג.) ואם כן לא מנינו למילף צהיקש שאר קרבנות מחטאת: **מה אשם עצמותיו מותרין בו'**. פ"י צקונטרס לעשות מהס כליס איני שמעתי בצאס ^(לא) פשוט לו שעצמותיו מותרין שהרי נאכל לכהנים ונותר בעצמות לא שייך אלא בדבר הנאכל אף כל מני ילפינו עולה ונאפילו עולה והניעב לי הא נמי מחטאת הוה מני יליף ונראה בעיני דמלו יהיה ימירא נפקא ליה בצאס דכתיב ציה לכהן אשר יכפר צו לו יהיה כף פ"י צקונטרס והשתא לפירוש רבותיו דמסבא דיע דעצמות מותרין צבל קדשים הנאכלין ולא אנטריך היקישא אלא להחיר עצמות עולה קשה משלמים או משאר קדשים הנאכלין ל"ל ונמה איכתוב אשם ועוד דבפרק המוצח מקדש (לעיל דף פו.) דריש מג"ש נאמר בצאס לו יהיה ונאמר בעולה לו יהיה וקאמר דמופני מה אשם עלמותיו מותרין אף עולה כו' והשתא תפוק ליה מהיקישא דהכא ויל"ג ג"ש כיון דלא אינטריכא היקישא דהכא אלא לאגמורי בעולה ויש לומר כיון דשאר קרבנות כריכי כל חד לתלמיה דמפרש הכא לא יעלף מינייהו דבר אחר שזינו ל"ל צבל הקדשים רק בעולה וכי האי גוונא פירשנו לעיל (דף יז: ב' גדי' מה) גבי מנחה דילפינן מיניה זכרי כהונה ולא ילפינן מחטאת ואשם ולפי"י זה האי תנא לית ליה דרשא דשפיר

עין משפט

נר מצוה

כ**ט** א מ"י פט"ו מהל' מעה"ק הלכה טו:
ע ב מ"י פ"ט ס' הלכה א:
ע א ג מ"י פ"ה מהלכות
ב יאלת מקדש הלכה יח:
ע ד מ"י פ"י מהל' מעה"ק הלכה י:

תורה אור השלם

- והקריב אהרן את פר השקטא אשר לו וכפר בעדו ובעד ביתו: ויקרא טז, ו
- אשר צוה יהוה את משה בהר סיני ביום צאת את בני ישראל להקריב את קרבניהם ליהוה במדבר סיני: ויקרא ז, לה

לעוי רש"י

טרישטריט"ט טרישטריט"ט. מהלכה.

מוסף רש"י

איכא דנפקא ליה מהבא בו'. זכמי שלמי לזיבור ממנה, ואיכא דמיימי מצינא דקרא (מנחות פג.) מה הטאת מקדשת בבזוע. דאם צלע צהס שלמים מבשר מחטאת יש להן דתחטאת לאכל לזיס וליא, כדלמרינן לו דשם פקולה מפלגא ואם כפרה יאכל חמורו שבה: אף כל מקדשת בבזוע. שאם צלע קרנן קל מן החמור קדוש משהו, או קרנן ענן מן הפסול פסול כמשהו: מה אשם אין שפיר ושליא קדוש בו. דלעולס לא יאכל צאס שפיר ושליא, דכל אשמות זכריס הם: אף כל. קרבנות שנאלו כמקן שפיר ושליא אין קדושים (מנחות פג. כתתי' בהוייתן. לזכי נקט לשון בהוייתן משום הא ולדות קדשים קדושים נפקא לן צפ"ק בדרבותו מיהו לך, דכתיב רק קדשיך אלו הממונות, שאם יהיו לך אלו הולדות (מנחות פג ובריותה כג. ובעי"ז לקטו ק"ד) ודנין אפשר. שאר קרבנות הנאים נקבה ואפשר להיות לה מחטאת שפיר ושליא: משאי אפשר. מאשם זכר הוא: מה מלואים מותריהן בשריפה. דמתיי' וסו יזמר מבשר המלואים וגי: ואין בעלי חיים במותריהן. שלא מניט שריפה בתלואים אלא בצבר לאחר שחיטה: אף כל. קרבנות: מותריהן. שמיכות חוק לזמן אכילה: בשריפה. ואתחלתא ואשם דאשטלים מביעי בשפיפה כהדיא: ואין בעלי חיים במותריהן. כגון אם הפריש שני קרבנות לאחריות, או קרבן מעובדת הוי השני מותר (מנחות פג. כתתי' ושי"ט): אף אם הפריש ב' מחטאת לאחריות ומכפר באחד מהן אף השני לאיזר אלא יעשה עד שמתאפס בו: מה שלמים להתפגל מתמת עבודת מתייחס, מפגליו ומתפגליו פיגול טהב צ', אלא מתמת כהניס וממת סקן משי' וממת נסכים שחס מתייין את עמלם ואין סהס שרייסי להתפגל מתמת עבודת מתייחס, שאון פיגול טהב צ' (ע"כ) מה מנחה מקדשת בבזוע. דכתיב ציה נמי כל אשר יגע צהס יקדש, ואמרין כתיב יבול אפילו לא צלע, מ"ל בה עד שזיבע, ויהי נמי דשאר מני לתמנר מחטאת, אלא דסלי קדש דריש מכל חד מילתא, ומיעיב ליה טחאת דלרכא אחריאל: ואיצטריך למכתב בו'. דמקדשין צבולע

(מנחות פג. כתתי' דרכיכא. שהיא סולת צלע (מנחות פג.) משום דקריה. [במנחות ג'] דקריין טרישטריט"ט ועננס הצלוע לזכו מחד: אלא מן החולין. בדגמריין לקמיה: וביום. דכתיבי דפרשת יום הכפורים כי ציוס היה יכפר עליכם: (מנחות פג.) ולא משל ציבור. מהתורת הלשכה: ולא משל מעשר. דמרי אשר לא כתיביס דפרשה, ואפילו לרי יהודה דלמר מעשר ממון הדיוט הוא, לזכי אחי אשר לו למעטייה: במיזים צחורו נפקא. ליה ליה למילפא מחטאת צהמה, הא צבולתו קרבנות כתיב ציוס צוחו להקריב, דשמע עיוס ולא צללה, וכל הקרבנות במשמע (חולין כב.) כדי נסבא. שלא לוורן (סוטה פג.) או: מידי דלא אנטריך למתניא ומייה כתי' (קידושין ג.) כל מקום שנאמר אצבע וכהונה. הו' הכהן (לעיל כד.) ומתקנין צפ"ק דמנחות או אצבע או כהונה וגמר ממנורע עני דכתיב ציה ועכל הכהן אצבעו ומייה לפינן לכל היכא דכתיב כהן או אצבע שהיא עבודה ציומן, ועבולת נדבה כתיב כהן והקריב הכהן (חולין כב.) אצבע לא בעיא כהונה. דהיכא דכתיב אצבע אש"ג דלא כהן כהן אלא ימין, ומשכחת לה בלחרי מות ולקח מדס הפר והוא בצאצבע, הרי אצבע בלא כהונה: כהונה בעיא אצבע. אש"ג דכתיב כהונה לא אמרין ימין אלא אם כן כתיב אצבע כהונה (מנחות ג.) מה אשם עצמותיו מותרין. בעצמות שאין סהס מוח דשריין אפי' לקחא דסכניא ואשם דעצמותיו מותרים שהרי צבירי מותר לן עליהם דאין נותר מן אלא על זבח הכאה לאפיליה כדלמרינן בפסיקס העצמות והדיין ישרפו לגשה עשר והיין כהי אי דלית בה מוח לא שרייטו אעלמא היכא דאין ראוי לאפיליה אין נותר מן צו (מנחות פג. כתתי' אף כל. אפילו עולה אש"ג יכדלה לליל, עצמותיו מותרין. ואפי' דנקט אשם טפי משום דמכל חד מימי חדא דרכא, ועוד כהנס כתיב הוא לאחר הקטרת אימורס ומשמע הוא אלא וכל עצמותיו אשם, ומדרכא דחטאת נפקא ליה נמי לר"ע דאין דבר צחבויס בא אלא מן החולין, ועולה ומלואים דריס ליה ר"ע כר"א (מנחות פג):